

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroško ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slatina ostane naša.

Slatinske občinske volitve so končane. Zmaga je bila sijajnejša, kakor se je pričakovalo. Nasprotniki so napenjali skrajne sile, da bi zmagali. Delali so volilcem zlate obljube, ali jim grozili, da bi jih zbegali in spravili na svojo stran. Gospodje, ki so bolj navajeni na slatinske salone, kakor težavne pote, so se trudili v najskrajnejše hiše naše občine. Volilci so se jim pa rogali, češ, glejte volkove v ovčjih oblačilih. Drugi so rekali: »Bili bi pač tatje lastnega žepa, ako bi volili z vami.« Nekateri slatinski delavci so dobili strog ukaz voliti liberalce. Celo rogaški župan je z liberalci za našimi volilci trgal podplate, a zdaj ž njimi deli blamažo. Posebno živahno je bilo njih agitovanje v noči od dne 8. do 9. jul., da si rešijo drugi razred, ki je merodajen za zmago. Kar po noči so se plazili okrog volilcev, a zjutraj pa, dne 9. jul., spehani zdihovali s sv. Petrom: »Celo noč smo lovili, pa nič ujeli.« Pa namignili smo mi — v imenu Gospodovem, pa smo ujeli toliko volilcev, da so se razrgale liberalne mreže. Da bi le za vsikdar!

Dne 8. jul. je bila volitev tretjega razreda. Nič manje, kakor 160 volilcev je oddalo svoje glase slovenskim odbornikom. Pa še več bi jih bilo, da niso imeli volilci zavoljo prejšnjega slabega vremena sile z delom in zmage si svesti ostali doma. Slatinčani so dobili samo en glas. Kakih osem možiceljnov se je zbralo na Takalcah pod komando majorja g. Schuberth-a, ravnatelja slatinskega, g. Migliča in Ledinskega Jakata. Ko so pa zagledali mnogobrojne čete narodnih volilcev, upadla jim je korajža in na mesto na volišče, popihali so jo tiho na dom.

Drugi dan se je začela volitev ob treh popoldne. Že ob enih so bili naši volilci v polnem številu zbrani na volišču. V sosedni krčmi na Takalcah so se zbirali Slatinčani. Bilo jih je toliko, da če bi smel vsak po štirikrat voliti, bi bili vendar sijajno propadli. Hodiijo gledat, štet, z glavami majat. In ko nas hoče le štirikrat več biti, kakor njih, storilo se jim je milo kakor otroku, ki sanja, da ima lepo rdeče jabelko, pa se zbudi in spozna, da ni nič. Bledih obrazav se vračajo na Takalce, kjer drug drugemu jecljajo: zgubljeni smo, zgubljeni, hajdi domu, morebiti bodemo čez tri leta srečnejši. Naši volilci so pa volili, kakor en mož, nobeden glas se ni razcepil in zgubil, po 41 glasov so dobili slovenski odborniki. Ob 6. zvečer se je vršila volitev za prvi razred. Slatinčani so zmagali — s pomočjo nekaterih slovenskih volilcev z 11 glasi proti petim.

Ko je g. Krt naznanil volilec končni izid cele volitve, pozdravili so volilci narodno zmago z gromovitim živio-klicem, pok možnarjev pa je raznesel njih veselje daleč tje po celi okolici. Že leta 1892. so zmagali na Slatini Slovenci. Toda sedanja zmaga je veliko

sijajnejša. L. 1892. so se še upali liberalci na volišče v vseh treh razredih. Propadli so sicer, a v drugem razredu so zaostali komaj za 12 glasov. Letos se pa v zadnjih dveh razredih niti upali niso na volišče. Število kmečkih volilcev, kateri so pred 4 leti liberalce vrlo podpirali, se jim je skrčilo tako, da jih lahko preštejejo na prste obeh rok. Slatinčani so dandanes popolnoma osameli, so kakor general brez vojakov. — Pred štirimi leti je bilo še treba našega kmeta vsodbujati, siliti na volišče, a letos so se kmetje že medsebojno vsodbujali in se z nepopisljivim veseljem in navdušenjem podali na volišče. Pred štirimi leti je bila narodna zmaga le mogoča s tem, da je slovenska stranka vzela nekatere omahljivce v svoj odbor, ki so nam pa vsa leta delali veliko preglavic in večkrat potegnili s Slatinčani. A letošnji odbor nima omahljivca; vseh 12 odbornikov bo stalo trdno, kakor skala zoper nakane in zahteve liberalnih mogotcev. Nekdanji omahljivci so zgubili med kmečkimi volilci vse zaupanje in nihče jim ni hotel dati več glasu. To so veseli pojavi letošnjih občinskih volitev, ki nam zagotavljajo zmago krepke katoliško-narodne stranke nad puhlo in zdelano liberalno stranko še v daljno prihodnost.

Samo ena žalostna prikazen je kalila ob dnevih volitve našo splošno radost. Zapazili smo namreč, da so nekateri možje s svojimi sivimi glavami pobrali kopta in pobegnili v liberalni tabor. Pa kaj neki čejo tam? Slatinska liberalna stranka je prišla na kant. Kak poštenjak se še bo dandanes bratil z liberalno stranko? Upamo, da spoznajo vendarle svojo zmoto in se vrnejo nazaj h katoliško-narodni stranki, ki edina uživa vse zaupanje in spoštovanje, postaja od dne do dne krepkejša in ima prihodnost.

Konečno pa izrekamo srčno zahvalo vsem narodnim volilem, ki niso poznali strahu pred Slatinčani, pa tudi ženskemu spolu, kateri je toliko navduševal volilee za našo stranko. Hvala tudi vrlému volilecu g. Simonu Prah, gostilničarju v Ratanski vasi. Posebna hvala in čast pa obema Ogrizkovima hišama pri Sv. Križu. S svojo odločno katoliško, narodno zavestjo in gostoljubno požrtovalnostjo sta omenjeni hiši mnogo pripomogli k tako sijajni zmagi. Volilci, ki imate svoje potrebe, podpirajte te narodni hiši, ki sta neomahljiv steber naše narodno-katoliške stranke in upanje njenega obstanka. Ne krepčajte s svojimi krajcarji svojih nasprotnikov, nobenemu liberalnemu nemškutarju krajcarja ne več! Živel narodni odbor!

Vse v božjo čast!

»Vse v večjo čast božjo!« Po tem reku so se ravnali svetniki in se še zdaj ravnajo mnogi pobožni ljudje

obojege spola. Kmetovalec mora po svojem stanu mnogo trpeti, posebno zdaj poleti, ko je toliko dela in pritiska huda vročina. Ako pa svoj trud in svoje trpljenje voljno prenaša in v božjo čast daruje, bode vsako delo lahko opravil in poleg tega še vesel ostal brez čmernosti in godrnjanja; po vrhu ima pa še večno plačilo pričakovati, kajti z Bogom storjeno in v božjo čast izročeno delo je toliko ko molitev. Nesrečneži so taki, ki pri delu kolnejo in se jezijo; kajti delo jim je potem silno težavno in zoperno in nič jim ne gre od rok; poleg tega pa se še pregrešijo in namesto večnega plačila imajo le božjo jezo in kazen pričakovati. V božjo čast izročeno delo ima tudi večji blagoslov, med tem ko s kletvijo, jezo in nevoljo storjeno delo dostikrat nobenega sadu ne prinese.

»Zastonj zidajo zidarji, če jim Bog ne pomaga«. To si naj zapomnijo tudi tisti, ki ob nedeljah in praznikih hlapčevska dela opravljajo, ker jim je več za dobiček in posvetno premoženje, ko za božjo čast. Taki ne bodo imeli božjega blagoslova, kakor je Bog že v starem veku Judom zagrozil. Tistim pa, ki nedelje in praznike posvečujejo, je obljubil svoj blagoslov, rodovitnost zemlje ter dež in solnce o pravem času, da bodo od lanskega jedli, — to pomeni, da bodo toliko pridelali, da ne bo treba novega pridelka načeti, ker bo še od lanskega zadosti ostanka.

Pa ne samo delo, tudi druga opravila moramo izročati v božjo čast. Ali ješ ali piješ, ali počivaš ali hodiš, ali budiš ali spiš, vse stori Bogu na čast. Vsaki dan in pri vseh opravkih prosi Boga za srečo in blagoslov, nedelje in praznike pa vestno posvečuj z božjo službo in molitvijo ali pa z branjem krščanskih knjig, ne pa s pijančevanjem, — potem se ti ni treba bati pomanjkanja ali pa velike nesreče. V naših dneh pa se najdejo rokodelci, ki ob nedeljah delajo, o ponedeljkih pa pijejo, ponedeljek trikrat toliko pojé, ko je nedeljsko delo pridobilo. Taki so navadno največji siromaki; če se prav v gostilnici bahato obnašajo, doma v hiši je pa največja revščina.

Pa tudi pri volitvah moramo gledati na božjo čast, tam imamo najboljšo priložnost, pokazati se kot dobre in zveste kristjane. Poslanci delajo postave, in po postavah se mora svet ravnati in sukati. Ako pomagamo izvoliti krščanske poslance, naredili bodo take postave, da se bo Bogu čast skazovala; ako pa volimo brezverske poslance, bomo tudi mi deležni vseh grehov, ki se bodo iz tega rodili: katoliški veri in cerkvi se bo kljubovalo, duhovščina bo preganjana, ljudstvo pa se bo pohujšalo, od vere odvrnilo in v pregrešne strasti in razvade zapeljalo.

Tako se je godilo in se še godi po vseh državah in deželah, kjer so brezverci ali liberalci oblast v roke dobili. Če volimo krščanske može za poslance, se bo tudi revnim ljudem, kakor kmetom, rokodelcem in delavcem bolje godilo. Kajti poslanec, ki je v resnici kristjan po vesti in po srcu, ne samo po imenu, ne bo skrbel samo za gospódo, ki se jej itak dobro godi; usmilil se mu bo tudi revni mož, ki mora trdo delati, pa vendar slabo živi, ker malo zasluži, in še za ta pičli zaslužek ga sleparski ljudje goljufajo, kjer le morejo. Krščanski poslanec ne bo pripustil, da bi se revnim ljudem krivica godila; brezverski poslanci pa nimajo vesti, oni potegnejo rajši z bogatini, ker si od njih kako darilo ali kak dobiček obetajo; njim je več za trebušek, ko za nebesa, na katere itak ne verujejo.

V kratkem bomo imeli spet volitve, najprej za deželni zbor štajarski, potem pa za državni zbor. Slovenski kmetje in tržani, ki imate še kaj vere, spomnite se pri teh volitvah svoje krščanske dolžnosti in po-

tegnite se za božjo čast! Volite tiste može, katere vam bo priporočala katoliška slovenska stranka, ne pa tistih, katere vam bodo ponujali liberalni nemškutarji! Da, volite take može, kateri res marajo za popolno geslo »Vse za vero, dom, cesarja!«

Cerkvene zadeve.

Blagoslovljenje nove šole v Rušah.

V nedeljo, dne 28. junija popoldne je že donelo pokanje topičev po širnej Dravskej dolini, naznanjajoč izvanredno slovesnost v Rušah. Na praznik sv. Petra in Pavla pa se pokažejo slavne Ruše v praznični opravi. Raz krasno novo šolsko poslopje, raz cerkveni stolp in druge hiše so ponosno vihrale cesarske, štajarske in slovenske zastave. Pred novim, z venci zalo okinčanim šolskim poslopjem je bil postavljen slavalok z napisom: »Dobra šola, boljša bodočnost.«

Ob 10. uri se je začela slovesna božja služba, katere se je udeležila šolska mladina z učitelji, došli gosti in mnogo ljudstva. Sv. mašo so služili preč. g. kanonik dr. J. Križanič z asistenco čč. gg. dr. Medveda, korvikarja Cestnika iz Maribora ter č. g. J. Košarja, župnika v p. iz Selnice. Slavnosti govornik, dr. Križanič, so na leci kaj lepo in jedrnato govorili o važnosti in koristi krščansko narodne šole in odgoje mladine, častitajoč vrlim Rušanom, ki imajo sedaj poleg sloveče župnijske cerkve krasno novo šolsko poslopje. Pri sv. maši je vrlo popeval mešani zbor domačih pevcev.

Po božji službi je šel sprevod, na čelu požarna bramba in godba, šolska mladina z zastavo in učitelji, gospodje duhovniki, došli gosti in zbrano ljudstvo k novemu šolskemu poslopju, kjer se je pričelo blagoslovljenje nove šole. Požarna bramba se postavi pred šolo v dvored. Gospodje duhovniki, šolska mladež, učitelji, c. kr. okr. šolski nadzornik g. H. Schreiner, stariši in došli gostje se podajo v šolsko poslopje in g. dr. Križanič z asistenco že zgoraj navedenih gg. duhovnikov izvršijo blagoslovljenje notranjih šolskih prostorov.

Po blagoslovljenju zapojó učenci radostno »Domovje moje, Avstrija«. Gosp. predsednik kraj. šol. sveta odda ključe nove šole g. c. kr. okrajnemu šolskemu nadzorniku, kateri povzame besedo ter v lepem govoru izrazi svoje veselje in pohvalo požrtvovalnim Rušanom na novi krasni šoli ter govori o važnosti, koristi in potrebi ljudske šole in odgoje ter podaje izgledne nauke zastran šole starišem, učencem in učiteljem, povdarjajoč, naj vsi vzajemno in vestno izpolnjujejo svoje dolžnosti v prosep šole ter izroči šolske ključe g. voditelju in nadučitelju J. Lasbaherju. Ta se zahvali občanom na požrtvovalnosti o stavbi nove šole, opominja stariše, naj skrbno pošiljajo svoje otroke v šolo, učence naj pridno obiskujejo šolo ter se marljivo učijo in zagotavlja, da bodo učitelji z veseljem in vestno svoje dolžnosti v prosep šole izpolnjevali, zahvali se preč. g. dr. Križaniču in navzočim gosp. duhovnikom, ki so blagoslovili šolo, blagor. g. c. kr. okr. šol. nadzorniku in došlim gostom, ter zakliče presv. cesarju Francu Jožefu trikratni živio, čemur zbrani navdušeno pritrde.

Učenci in navzoči zapojejo cesarsko pesem. Na to nastopi učenka in navdušeno deklamuje »Domovje moje, Avstrija«. Dalje pa govori učenec in se v krepki besedi zahvali v imenu učencev starišem in dobrotnikom za novo šolo, gosp. duhovnikom za blagoslovljenje in navzočnim gostom za udeležbo ter obljubi, da hočejo učenci v šolo pridno hoditi ter se marljivo učiti. K sklepu zapojó učenci pesem »Kdor ima srce, zna za dom solze«.

Po slovesnem obredu je bil odhod k skupnemu obedu za 82 oseb, pri kojem so se vrstile razne napitnice. Šolarji so imeli posebno veselico, bili so pogoščeni z jedjo in pijačo. Počastili so svečanost s svojim prihodom g. dr. Turner iz Dunaja, g. profesor dr. K. Glaser, g. profesor dr. J. Bezjak in g. Ivan Mikložič; zastopano je bilo učitelstvo iz Lehna, Lembaha, Sv. Lovrenca, Puščave, Selnice in Svičine. Vsi šolarji in gosti so dobili v spomin čedno sliko nove štirirazredne šole v Rušah.

Gospodarske stvari.

Pravila kmetijskega društva v Dobropoljah,

(registrovane zadruga z omejeno zavezo.)

I. Tvrdba, sedež in namen zadruga.

§ 1. Tvrdba se glasi: »Kmetijsko društvo v Dobropoljah, registrovana zadruga z omejeno zavezo«. Zadruga ima svoj sedež v Dobropoljah. § 2. Zadruga ima namen, zboljšati razmere svojih udov v nravnem in gmotnem oziru s tem: a) da oskrbuje svojim udom po najnižjih cenah gospodarske potrebščine vsake vrste, zlasti živino, krmo, umetni gnoj, semena, kmetijske stroje itd. b) da kmetijske pridelke, zlasti tudi živino po naročilu svojih udov taistim kolikor mogoče ugodno vnovčuje (v denar spravlja); c) da snuje naprave in naredbe v povzdigo kmetijstva svojih udov in v svrhu ugodnega razpečanja kmetijskih pridelkov svojih združnikov.

II. Članstvo.

§ 3. Kdor hoče pristopiti društvu, mora se oglašiti pri načelnstvu, ki pristop dovoljuje ali odreka, brez navedbe razlogov. Pristopiti zamorejo le osebe, ki se morejo vezati s pogodbami in ki prebivajo v sosednjih občinah Videm, Podgora, Kompolje, Struge in Turjak (v političnem okraju Kočevskem). Članstvo se pa zadobi šele s podpisom pismene pristopnice in vplačilom pristopnine in desetega dela opravljenega deleža.

§ 4. Članstvo preneha: 1. S prostovoljnim izstopom člana. Kdor hoče izstopiti, mora svoj delež vsaj do konca meseca oktobra pismeno pri načelniku odpovedati. Izstop pa velja šele s potekom tistega leta. Odpovedani in vplačani delež (v tistem znesku, ki ga kaže zadnja bilanca) se izplača izstopivšemu članu eno leto po preteku tistega leta, v katerem se je izstop izvršil. 2. S smrtjo člana. Vendar so dediči zavezani nadaljevati združništvo do preteka tistega leta, v katerem se je smrt pripetila. 3. Po izobčenju. Načelnstvo sme člane izobčiti, ki ne spolnujejo svojih združniških dolžnostij ali pa škodujejo dobremu imenu ali kreditu društva.

Izobčenje mora načelnik izobčenemu z naznanilom vzrokov takoj pismeno naznaniti. Izobčeni ima pravico zoper izobčenje v osmih dnéh od dné dostavljenega pismenega obvestila pritožiti se na društveno razsodišče, ki o tem konečno razsoja. Nasledki izobčenja imajo nastopiti z dném zadevnega sklepa načelnstva. A sklep se izvrši šele, ko postane pravomočen.

Delež izobčenega člana je izplačati kakor ad 1 § 5. Vsak član vplača takoj s pristopom vstopnino v znesku 1 gld. in deseti del opravljenega deleža. Ostanek deleža mora vplačati po pismenem nalogu načelnstva. Vsakemu članu pa je na prosto voljo dano, takoj celi delež vplačati. Vsak član sme samo eden delež imeti. Zaveza združnikov je omejena v smislu III. poglavja zak. 9. aprila 1873, d. z. št. 70.

III. Združni zaklad.

§ 6. Združni zaklad se snuje: 1. iz opravljenih deležev; 2. iz združnih izposojil; 3. iz rezervnega zaklada;

4. iz posebnih rezerv; 5. iz vpisnin in drugih pristojbin.

§ 7. Opravilni deleži. — Opravilni delež iz naša 100 gld. avstr. veljave. Zadruga ima na opravilni delež zastavno pravico za svoje terjatve proti združniku; ta pravica velja tudi proti vsem drugim upnikom in proti konkurzni masi dolžnika.

§ 8. Združna izposojila. — Načelnstvo je opravičeno, primanjkujoča denarna sredstva v imenu zadruga omisliti si sè združnim kreditom potom posojila. V to svrhu je opravičeno, v imenu zadruga pristopiti kaki posojilnici, zlasti oni v Dobropoljah.

§ 9. Rezervni zaklad. — Rezervni zaklad ima služiti v pokritje izvenrednih izgub, ki se ne morejo pobotati iz opravljenega dohodka tekočega leta. Rezervni zaklad se snuje: 1. iz vstopnin; 2. iz tistega dela čistega dobička, ki je po bilanci (§ 13.) v to določen. Snovanje rezervnega zaklada se toliko časa nadaljuje, da iznaša 50% (polovico) vsote vpisanih opravljenih deležev. Če se rezervni zaklad vsled izgub zmanjša pod zgorajšnje najvišje mero, se snovanje po istih določilih zopet prične in nadaljuje toliko časa, da doseže zaklad zopet določeno najvišje mero.

§ 10. Posebne rezerve. — Če je rezervni zaklad dosegel v § 9 določeno najvišje mero, osnuje načelnstvo iz v § 9 navedenih prispevkov posebne rezerve. Take posebne rezerve se zamorejo osnovati v pokritje izgub, za združne stavbe, za občekoristne. Občni zbor ima pravico, dati načelnstvu gledé snovanja takih posebnih zakladov direktive, na katere je načelnstvo potem vezano.

§ 11. Vpisnine in druge pristojbine. — K vpisninam pripadajo v prvi vrsti vstopnine (§ 5). Druge vpisnine in pristojbine sme določiti načelnstvo za posamezna združna opravila, ki se tičejo le posameznih združnikov. Vstopnine imajo v prvi vrsti služiti v pokritje ustanovnih stroškov; šele potem se stekajo v rezervo. (Dalje prih.)

Sejmovi. Dne 20. julija v Oplotnici, Vitanju, Arvežu, pri Sv. Marjeti ob Pesnici in pri Sv. Marjeti na Dravskem polju. Dne 21. julija v Bučah. Dne 22. julija v Slivnici pri Celju, v Ivniku, pri Sv. Magdalenii v Mariboru (tudi za konje), v Vildonu in pri Sv. Mohorju pri Rogatecu.

Dopisi.

Iz Celja. (Volitve za okrajni zastop — c. k. namestnik). Dne 13. julija je volilo 91 volilcev velikoposestnikov v okrajni zastop celjski 10 zastopnikov. Prišlo jih je 47, samih vrlih Slovencev. V volilni komisiji so bili gospodje vitez plem. Berks, kanonik dr. Gregorec in dr. Dečko. Po oddanih glasih je predsednik se vè slovenski proglasil, da so bili naslednji gospodje enoglasno izvoljeni: vitez pl. Berks, opat Ogradi, dr. Serneck, Jakob Janič, Peter Majdič, dr. Hrašovec, Franc Fridrih, dr. Dečko, Jož. Širca, Franc Stožir. S tem je slovenska večina celjskemu okrajnemu zastopu zopet zagotovljena, bržčas za vselej. Kajti Slovenci so imeli 47 glasov, in ko bi še trije prišli, ki so opravičeno bili zadržani, 50 glasov, vsakako pa nadpolovično ali »absolutno« večino. Ko so to naši nasprotniki, skoro sama slovanstvu izneverjena slovenska kri, opazili, preplašilo jih je toliko, da so se mahoma poskrili. Niti eden ni prišel volit. Tako priznavajo svoj popolni poraz, neizprosni polom in skrajno onemoglost. Nekoji nemčurski generali so sicer bezgali še enkrat simotamo po okrajih, pa ni bilo najti vojakov t. j. nekdanjih »avšastih« Slovencev, ki

bi se dali strahovati, podmitati in za nos voditi. Res, časten napredek Slovencev in lep uspeh njihovih modrih voditeljev. Zmago slovensko je naznanjalo gromenje topičev z Miklavškega hriba mestu in okolici. — Nemčurski listi so poročali tako, kakor bi c. k. namestik Bacquehem nedavno bil obiskal najpoprej in samo le celjskega župana, teater, šole itd. To pa ni čista resnica. Marveč c. k. namestnik je obiskal najpoprej preč. g. opata Ogradi-ja, si z njim ogledoval obnovljeno farno cerkev in ponižno klečé molil sv. Rešnje Telo. Zatem še le je obiskoval druge osebe, zavode itd. Sploh pa celjskim liberalcem njihova nespametna mržnja na preč. g. opata ne pomaga nič. Vse, kar je v Celju bolj uglednega, dostojnega in modro razsodnega, visoko čišla in spoštuje značajnost in neumorno delavnost opatovo. V dokaz naj navajamo sijajne častitke, njemu došle dne 13. julija, ko je obhajal svojo šestdesetletnico. Sicer pa je umevno, da je za dalje časa nemogoče ljudi v resen poštev jemati, kateri namesto da bi po lepem zgledu dunajskega župana se udeležili doma sv. Telovske procesije, med hribolazce zbegnejo in pri Sv. Joštu na Kozjaku ob času službe božje v goši čepijo in gnjate obirajo, kakor ve od ondot nekdo poročati, ki je vse sam videl. Taki ljudje delajo sami sebe pred kristjani nemogoče. Pametni ljudje se jih morajo čedalje več — ogibati.

Iz Maribora. (Šolsko vprašanje.) »Tudi najunetejši prijatelj sedanje ljudske šole mora priznati, da učni uspehi niso v nikakem razmerju z uspehi, kateri so se od te šole pričakovali, da so primeroma malenkostni. Zlasti učni uspehi na jednorazrednih in dvorazrednih šolah so neznatni. Kar se je šolar naučil v šoli, to pozabi, kakor hitro zapusti šolsko klop. Povprek znajo tisti, ki so zvršili štirirazredno ljudsko šolo, jedva zadosno pisati in čitati, obiskovalci dvorazrednic in jednorazrednic pa pozabijo navadno tudi še to. Celo v tistih dveh kronovinah, kjer je prebivalstvo — povprek sojeno — najbolj izobraženo, celo na Češkem in v Šleziji, se primeri pogostoma, da novaki, ko pridejo k vojakom, ne znajo niti svojega imena zapisati in ne znajo čitati, dasi so precej dolgo trgali hlače po šolskih klopek.« — Tako piše v št. 158. »Slov. Narod«, v katerem pišejo te dni nekateri južnoštajarski učitelji zoper naš list. Mi se nikdar ne bi upali tako obsoditi sedanje šole. Ta sodba se nam zdi preostra. Mi ne napadamo šole kot šole, nikakor ne zaslužimo očitanja, da hočemo »spodkopavati učiteljem ugled pri kmetskem ljudstvu« (»Sl. Narod« št. 159), ampak mi želimo samo to, naj se sedanja ljudskošolska postava spremeni, da bodo naše šole verske in narodne ter koristne našemu kmečkemu ljudstvu. Za zgorejšnjo nezasluzeno zaušnico se naj gg. učitelji zahvalijo »Slov. Narodu«! Slovensko ljudstvo, ti pa vedno spoštuj vse vrle krščanske učitelje!

Iz kozjanske okolice. (Čast, komur čast!) Občinski odbor trga Pilštanj je imenoval velečastitega gospoda dekana na Vidmu, Henrika Verka, bivšega kaplana in pozneje župnika pilštanskega, v javni svoji seji dne 12. julija 1896 svojim častnim občanom. Lepo izdelano diplomu mu je izročil gospod župan Supančič, gospod Poznič, obč. svetovalec, in odbornik č. g. M. Tomazič v ponedeljek, dne 13. julija. Prav je tako! Ljudstvo bodi hvaležno svojim skrbnim, za blagor časni in večni unetim dušnim pastirjem!

Iz Vojnika. (Vreme; letina; cerkev.) Strah je kmeta, kadar vidi na nebu tiste znane svinčene, rumenkasto obrobljene, bobneče oblake po leti, posebno, ako letina kaže lepo. Našo okolico je Bog obvaroval letos dosedaj še »ledenega biča« in upamo tudi še zanaprej. Od nekdanj že imamo službo božjo vsak poletenki petek pri Devici Mariji na Gori za odvrnjenje

hudega vremena, pa tudi skoraj nikdar ne potolče toča popolnoma in po celi župniji, dasi leži župnija tik znane tira, koder toča rada zavije: južno Kozjaka, vitanjskih in konjiških gor. Pretekli teden pa smo imeli silni naliv. Oblak se je kar izlil in voda je stala čez polja. Po strminah udiral se je plaz in mnogo škode pouzročil. V sosedni župniji naletavala je malo toča, pa škode ni ravno povzročila. — Letos vsa letina kaže dobro, samo da je žito, posebno rž, malo prevodeno in se bode gotovo stisnilo, predno dozori popolnoma. Zori pa počasi, ker ni dosti solnca. Sadje je polno, grozdja obilo. Krme pa ne bode toliko, kakor smo upali v spomladi. — Župna cerkev pridno rase; da bi le še več dežja — srebernega — bilo! Prejšnja cerkev je bila sezidana z obdelanim, izklesanim kamenjem, najbrž od kakega tempelja: kar tudi ustno poročilo pripoveduje. Še v temeljnem zidu se najdejo skale z vsakovrstnimi podobami — največ živino. Božja služba vrši se zdaj v podružnicah in v bližnji hiralnici; večkrat tudi pri Sv. Tomažu.

Iz Slov. goric. (Terstenjakova slavnost.) Ta slavnost se namerava prirediti v nedeljo, dne 6. septembra 1896, če ne bode posebnih zaprek. Izrazila se je želja, da bi se slavnost vršila dne 8. sept. Ta dan se ni mogel izbrati, ker nikakor ne ugaja Ljutomeržanom. Dne 6. sept. bi bila v cerkvi pri Sv. Juriju slovesna božja služba s pridigo; pela bi se Mikložičeva maša; opoldne bil bi skupen obed za goste. Popoldne po večernicah skupen odhod v Kraljevece, slavnostni govor, odkritje plošče na rojstni hiši, petje, prosta zabava. Ako ugaja izbrani dan, naznanil se bode natančen program, sestavil odbor.

Dr. Jurtela.

Iz Gornje Radgone. (Izjava in preklic.) Z ozirom na dopis z dne 5. marcija 1896 v številki 10. »Slov. Gospodarja« obžaluje uredništvo »Slov. Gospodarja«, da so bili v tem dopisu, zadevajočim volitve v okrajni zastop gornjeradgonski, s priobčenjem neresničnih vestij žaljeni sledeči možje in posestniki, deloma tudi občinski predstojniki, namreč: gg. Franc Vaupotič, posestnik pri Sv. Juriju na Ščavnici; Valentin Matjašič, obč. predstojnik v Galušaku; Jurij Knez, obč. predstojnik v Dragotincih; Franc Topolnik, obč. predstojnik v Kraljevcih; Franc Sorko, obč. predstojnik v Grabošu; Matija Ploj, obč. predstojnik v Lastomercih; Franc Ciproš, posestnik v Kraljevcih; Anton Irgolič, posestnik v Ibigovcih; Jakob Kreft, posestnik v Grabošu, na svoji časti in svojem poštenju. Uredništvo preklicuje s tem vse neosnovane napade na te može ter javi ta preklic v to srho, da omenjenim možem dá potrebno zadoščenje. — Istina pa ostane, da ti može niso volili v okrajni zastop kandidatov, od slovenske narodne stranke priporočenih.

Iz Griž pri Celju. (»Delavec« bogotajec.) Kdor še ne verjame, da je »Delavec« sovražnik sv. vere in da taji Boga, se lahko prepriča iz njega zadnje številke. V nadaljajočem spisu »Kristus in socijalna demokracija« piše tako-le: »Da se ne postavimo na stališče krščanske vere je nadalje uzrok to, ker smo mi stranka, katera stavi svoje nazore samo na temelj spoznanja, v kojem ni nikakega dvoma, da je pravo. Dandanes se pa ne da več za gotovo določiti ali so čudeži, koje je baje Kristus delal, v resnici se zgodili ali ne. Tem čudežem lahko človek verjame, pa tudi ne verjame, Nikdo nima pravice, da bi ga silil k tej veri. Saj je Kristus sam svaril pred krivimi preroki, kateri bodo čudeže delali, pa se jim zavoljo tega še ne sme verjeti!« Po »Delavčevem« modrovanju je torej Kristus »baje« čudeže delal. Dvomiti ali je Kristus čudeže delal ali ne, se pravi dvomiti ali je Kristus vsemogočni Bog ali ne. V potrjenje svojih naukov in svoje božje natore se

je Kristus sam sklicaval na svoje čudeže. V evangelju sv. Janeza beremo: »Dela, katera jaz delam v imenu svojega Očeta, pričajo o meni«. In nadalje: »Vi rečete: Preklinjaš, ker sem rekel: Sin božji sem. Ako ne delam del svojega Očeta, mi nikar ne verjemite. Ako jih pa delam, in ako meni nečete verjeti, verjemite delom, da spoznate in verujete, da je Oče v meni, in jaz v Očetu«. Temeljni čudež verjetnosti naše sv. vere je čudež vstajenja Kristusovega. Če pa se dandanes, kakor uči »Delavec«, ne da več za gotovo določiti, da se je ta čudež Kristusov v resnici zgodil, potem je po nauku samega sv. apostelja Pavla »prazna naša vera«. Kakor pa »Delavec« predrzno zanika resničnost Kristusovih čudežev, tako ošabno si prisvajajo popolno resničnost in verjetnost za svoje blodnje in sanjarije, ko piše: »Mi smo stranka, ktera stavi svoje nazore samo na temelj spoznanja, o kojem ni nikacega dvoma, da je prav.« Torej nad Kristusovimi čudeži in nauki mora »Delavec« dvomiti, spoznanje njegove stranke je pa »baje« tako »pravo«, da ni o njega resničnosti »nikačega dvoma«. S tem stavi »Delavec« nauke socijalne demokracije nad nauke Kristusove, stavi sebe nad Kristusa — nad Boga. (Konec prih.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Danes se snidejo naši in ogerski ministri, da med seboj doženejo pogodbo z Ogersko. Šlo bo težko, kajti Madjari nič nočejo prijenjati. — Krščanski mestni zastop dunajski dobro gospodari. Znižal je plačo županu, podžupanoma in mestnim svetovalcem za 45 tisoč gl. na leto in ustanovi v kratkem mestno banko. — V nedeljo je kacijh 300 liberalcev, večinoma židov, šlo v Budapešto na razstavo. Naj se ne vrnejo več, kličejo vsi kristjani! — Dunajski polk »Deutschmeister« praznuje septembra 200letnico. — V mestu Floridsdorfu, kjer so do sedaj vladali liberalci, so zmagali združeni kristjani pri obč. volitvah v 3. in 2. razredu.

Češko. V Pragi je v nedeljo zborovalo češko katoliško društvo, ki se vedno bolj širi. — V praški okolici je nemški »šulverein« opustil tri svoje šole, ker so v nje zahajali sami češki otroci. Naj to tudi pri nas stori!

Štajarsko. Protisemit Feichtinger v Gradcu je obsojen na mesec dnij ječe, dr. Starkl in njegova tovariša pa na teden dnij. S tem je obrtna stranka pokopana, krščansko-socijalna stranka pa se krepi; le nam Slovencem naj bode tudi pravična! — V Gradcu se je ustanovil volilni odbor nemških nacionancev; glava mu je mladi dr. Neckermann.

Koroško. Č. g. J. Rozman, dobro znan v slov.-graškem okraju, pride za kaplana k mestni fari v Celovec. — Katol. politično in gospodarstvo društvo za Slovence priredi prih. nedeljo javen shod v Št. Ilju. — Nemški »šulverein« je zboroval na Mostiču. Seveda so krepko zabavljali »klerikalcem«.

Kranjsko. Deželni zbor je v soboto sklenil tokratno zasedanje. Važen je bil predlog Pfeiferjev, naj se v ljudskih šolah na kmetih uvede poldnevni poduk. Toda združeni slov. in nemški liberalci (že zopet skupaj!) so predlog brez utemeljevanja zavrgli. — V nedeljo je bil dobro obiskan shod katol. slov. delavskega društva v Ljubljani pri Ferlincu.

Primorsko. Goriški katoliški Slovenci se bojda hočejo združiti s konservativnimi Italijani; toda tega ne verjamemo. Ogenj in voda ne gresta skupaj. — Tržaški in isterski Lahoni hočejo pri prih. državnozbornih

volitvah pridobiti vseh pet mandatov. Slovani, pozor! — V Lovrani pri Opatiji so pri obč. volitvah zmagali Lahoni s kruto, turško silo.

Hrvaško. Hrvati nameravajo ustanoviti šolsko društvo sv. Cirila in Metodaj, da rešijo hrvaško deco v Medjimurji. Bog daj srečo! — V Zagrebu se bode ena ulica imenovala po Hedervaryju, ena pa po Madjaru Barossu. Žalostno!

Ogersko. V Budapešti bode sredi meseca avgusta shod vseh katoliških društev ogerskih. Dozdaj se je že nad 200 društev za ta shod oglasilo. — Srbi se vedno bolj približujejo krščanski ljudski stranki. Le vkup kristjani, na strah židovskih liberalcev! — Ono jutro so v postelji mrtvega našli poslanca grofa Štefana Sztaraja. Nekdo ga je skozi okno ustrelil iz maščevanja.

Gališko. Katoliški shod v Lvovu se je obnesel vrlo dobro. Prišlo je veliko odličnih Poljakov in Rusinov, ki so v lepi krščanski slogi mnogo koristnega sklenili, med drugim tudi to, da v kratkem začneta izhajata dva katoliška lista za delavce, eden v poljskem, drugi pa v rusinskem jeziku.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so izrekli sožalje družbi rimskih gospà, v imenu katerih je šel grof Werszovec v Abesinijo po laške ujetnike, pa je potoma naglo umrl. — Papež podelijo letos čednostno rožo bolgarski kneginji Mariji Lujizi.

Italijansko. Na jesen pridejo v Rim ruski car, kralj srbski in kralj švedski. — Ker je vojni minister, ki je hotel vojaštvo znižati za 70tisoč mož, moral odstopiti, odstopilo je celo ministerstvo; vendar je Rudini zopet sestavil novo vlado.

Francosko. V soboto je poslanska zbornica sklenila zasedanje. Pri davčni preosnovi je komaj prišla do § 2, pa pri tem obtičala. Bržčas še mnogo let ostane sedanja davčna postava.

Belgijsko. V nedeljo so pri ožji volitvi za državni zbor vsepovsodi zmagali katoličani; nič ni pomagala zveza socijalistov in liberalcev. Katoličani imajo, sedaj v zbornici 70 glasov večine. Te zmage se veselijo vsi pošteni kristjani po svetu.

Nemško. Novi državni zakonik bode cesar v kratkem potrdil. — V Nemčiji nimajo ednotne državne postave. Kako je ta res potrebna, kaže to, da so v nekaterih državah še sedaj delavska društva celo prepovedana.

Rusko. Vlada nujno želi, naj bi se ljudje nastanili na bogatem obrežju Murman ob Ledenem morju ter jim ponuja mnoge olajšave. Toda skoro vsi se bojé ondotne grozne zime.

Turško. Oni dan se je v glavnem mestu Krete, Kaneji, sešel deželni zbor. Krščanski poslanci opominjajo ljudstvo, naj zdaj neha za bojevanjem. Pa kaj se hoče, ko Turčini ne mirujejo! — Tudi Albanci se oglašajo za svoje pravice; vendar o kakem puntu v Albaniji še ni slišati.

Za poduk in kratek čas.

Poročila iz Rima.

(Piše Fr. Kovačič.)

(Dalje.)

V. Sv. Peter.

Od obeliska gremo naravnost proti cerkvi; 21 marmornih stopnic nas vodi v predvorje. S sv. strahom odgrnemo težko zagrinjalo in — stojimo v največjem svetišču na svetu. Človek se popolnoma izgubi v

ogromnem prostoru in zdi se, kakor bi hotel nekam pasti, zleteti nekam v neizmernost. A čudno, prvokrat se človeku vse manjše zdi; kadar se oko nekoliko privadi, tedaj šele spozna, kako velikansko svetišče je to.

Deset pridigarjev bi lahko ob enem pridigovalo, pa ne bi drug drugega motili. — Enkrat sem prišel v Petrovo cerkev, ko je bila v eni kapeli peta sv. maša z orgljanjem, v drugi kapeli pa je duhovnik pridigoval in ga orgljanje prav nič ni motilo. Morda si, cenjeni čitatelj, že videl Štefanovo cerkev na Dunaju. Kaj ne, kako velikanska je, zlasti zvonik, ki je najvišji na Avstrijskem? Pa vendar bi jo složno spravil v Petrovo cerkev in zvonik bi prav lepo stal pod kupolo in se ne bi vrha dotikal. Pri vhodu držita na vsaki strani dva angelja škropilnico. Od daleč se zdita kakor otročiča, v resnici pa sta orjaka, visoka 6 čevljev.

Cerkev je dolga 187 metrov, srednja ladija je široka 25 metrov. Ima 290 oken, 748 stebrov, 30 oltarjev. Pod kupolo pa stoji veliki ali »papežev« oltar, nad katerim se vzdiguje baldahin ali »nebo«, ki je višje kakor največje palače v Rimu. Pod velikim oltarjem je grob sv. Petra in Pavla. Pred oltarjem je dragocena ograja iz najlepšega marmorja; 89 svetilnic gori noč in dan nad grobom. — Vsak čas najdeš tu pobožne vernike, ki kleče pred grobom prvaka apostolov. V resnici, to je največji hram, najimenitnejše svetišče in ob enem najsvetejše pokopališče krščanstva.

Okoli Petrovega groba se vrsté kakor venec grobovi drugih apostolov, mučencev, cerkvenih učencikov in drugih svetnikov. Za sv. Petrom je 26 papežev umrlo mučeniške smrti za Kristusovo vero, od teh jih je 13 pokopano okoli sv. Petra, v vsem je 150 papežev pokopano v Petrovi cerkvi. Razven sv. Petra so tukaj tudi ostanki drugih apostolov: Sv. Simona in Jude Tadeja, sv. Pavla, sv. Andreja, evangelista Lukeža, potem cerkvenih učencikov sv. Gregorija Nazijanskega in Nisenskega, Leona Velikega, Gregorija Vel., Janeza Krizostoma. Tako je res tukaj velikanski zbor svetnikov, ki čakajo tu svojega ustajenja.

Cerkev sv. Petra ima tudi veliko drugih dragocenih ostankov, med katerimi je gotovo najimenitnejše orodje iz trpljenja Jezusovega: Veronikin prt, kos križa, sulica. O večjih praznikih kažejo te dragocene ostanke vernemu ljudstvu. Vše se vrže na kolena, celo nevernika premaga neka čudna moč, ko zagleda orodje, s kateri je Sin božji odrešil človeški rod.

Čisto na dnu glavne ladije je zopet veliki oltar, nad katerim je postavljen stol sv. Petra. Okovan je v bron, in držijo ga štirje sv. očetje. Stol sam je iz lesa na njem je sedel sv. Peter. Na desno od glavnega oltarja in groba sv. Petra je starinski kip sv. Petra iz bronu. To je bila nekdanj podoba paganskega malika, neki papež pa je dal iz nje zliti podobo sv. Petra, Desna noga je že jako izlizana od samega poljubovanja. Kdo bi preštel vse tiste, ki so že tukaj stali in pritisnili svoje ustnice na hladni bron! (Konec prih.)

Smešnica. Ongavov Luka si je kupil v mestu prav lepega, velikega petelina. Za par dni pa ga prinese nazaj prodajalcu, kateremu skrivnostno uzrok pové: »Vi, tega mestnega petelina ne morem rabiti, ker še le ob šestih zjutraj začne peti!«

Razne stvari.

Domače. (Milostivi knezoškof) so včeraj zjutraj ob 7. uri brali sv. mašo v cerkvi čč. šolskih sester, blagoslovili ondi na stranskem oltarju presv.

Srea Jezusovega podobi sv. Ane in sv. Klare ter imeli pomenljiv nagovor o blaženi Angelini in potem v zavodu do učiteljskih kandidatinj. Za te je bil namreč včeraj sklep šole. Za četrtoletnice bode pa ustni zrelostni izpit dne 17. in 18. julija.

(Blagoslovljenje.) Mil. knezoškof se odpeljejo jutri popoldne v Dol, da v soboto zjutraj blagoslovijo novo grajsko kapelo g. Friderika de Seppi. Ob tej priliki si bodo tudi ogledali prostor, kjer se ima zidati nova župnijska cerkev sv. Jakoba.

(Ljudski shod) je naznanjen za prih. nedeljo, dne 19. julija popoldne ob 3. uri v Ribnici na Pohorju v gostilni g. Fukshoferja. Govorila bodeta gospoda poslanca prof. Fr. Robič o davčnih novih postavah in dr. L. Gregorec o krivicah, ki se godijo kmetovalstvu sploh, posebno po ogerski nagodbi; nato govor o krivicah Slovincem v šolah in pri sodiščih. — Shod v Mariji Snežni bode pa dne 9. avgusta in če le mogoče na sv. Anino, dne 26. jul. v Rušah.

(Častite šol. sestre v Celju) smejo biti ponosne na sijajni uspeh, katerega so dosegle s svojim učenkami dne 13. julija pri slavnosti 60letnice preč. gosp. opata Ogradi-ja. Iskrena hvala gre pa tudi sl. »Celjskemu pevskemu društvu«, ki je to svečanost tako poviševalo. Dal Bog prav obilo novih dobrotnikov »kat. podpornemu društvu v Celju«!

(Shod zaupnih mož) za volilni okraj Šoštanj se bode vršil v nedeljo, dne 26. julija ob 3^{1/2}. uri v gostilnici g. Vinka Ježovnika v Velenju. To se naj blagovoli na znanje vzeti! Reč je zasebna in se nikakor ne more pri javni veselici napraviti.

(Novo sv. mašo) bode daroval pri Sv. Andražu v Slov. goricah 26. dne julija častiti o. Tomaž Hanžel, novomašnik iz reda sv. Frančiška.

(Na mariborski c. kr. gimnaziji) je v minolem šolskem letu bilo razven osmošolcev 417 dijakov. Na koncu leta jih je odliko dobilo 49, 28 jih padlo, vsi drugi pa so šole izvršili. Gotovo lep uspeh!

(Volitve) v gornjegrajski okrajni zastop se približujejo, ker se imenik volilcev že do dne 29. julija od okr. glavarstva v Celju zahteva.

(Nove oltarne mize) in podstavne stebre v farni cerkvi tinjski na Pohorju je prav čedno naredil iz tamkajšnjega belega marmorja kamenarski mojster gosp. Janez Truglas iz Sentjurija na južni železnici. Enako delo bo začel zdaj izvrševati za novo župno cerkev v Čadramu.

(S Slatine.) Kakor vsako leto, tako so tudi letos na Slatino prišli zdravja si krepčat prevzvišeni škol Juraj Strossmayer.

(Strela je ubila) dne 11. julija 27letnega Fr. Brinovarja iz vasi Rošno pri Rajhenburgu. Peljal se je na vozu z dvema voloma, ki ju je strela tudi ubila.

(List za mladino), ljubljanski »Vrtec« s priloženo »Angelček« je še vse premalo znan po Slovenskem, dasi stane samo 2 gld. 60 kr. na leto. Premožnejši slov. stariši, ki imate šolo obiskujoče otroke, naročite svoji deci ta izvrstni časopis!

(Vsled neprestanega deževja) je letos v gornji Savinjski dolini sadje večinoma odpadlo, ostale so le še lesnike. Trsje je bogato obloženo v okrožju Pake.

(Iz Savinjske doline) se nam poroča: Pod streho že pride prihodnji teden župna cerkev v Št. Pavlu pri Boljski. — Hmelja bode letos v Savinjski dolini veliko manj od lani, ker ga strupena rja ukončava. Mnogo je še lanskega na prodaj.

(Regulacija Savinje) se je vršila nad Mozirjem; škoda le, da v sredi toka pri srednjem stanju Savinje še kleče iz vode štrlijo, s tem je pač plovnanju lesa malo ustrezno.

(Most v Letušu) pri Braslovčah se popravi, vsled česar je voznja s težkimi vozmi za tri tedne čez most ustavljena.

(Nagrobni spomenik) so postavili na Vranskem pokojnemu g. župniku A. Balonu.

(Nov tlak) iz šamota je dobila župna cerkev v Šmartinu za Dreto.

(»Rodoljub«), ta liberalni paglavec, se usiljuje že tudi kmetom nekodi v gornji Savinjski dolini. Ako se to rovanje in usiljevanje ne ustavi, bomo prisiljeni govoriti razločneje.

(Okreval) je č. g. A. Urek, župnik na Polzeli. Želimo vrlemu gospodu še mnogo let v prid katoliške cerkve!

(Strela). Minolo soboto popoldne je med hudo nevihto pod Malim Rogačem strela ubila okoli 43 ovac. Škoda je res znatna, ker so bile jezerskega (koroškega) plemena, torej precej velike. Tudi na Menini planini je isti popoldne udarila strela, pa k sreči ovce na paši le omamila, tako tudi pastirja.

(Za gospodinje). V Zrečah in po sosednjih Stranicah imajo sadeži po zelnikih, kakor se nam piše, malone okoli vsakega kocena neki prstanu podoben rob, v istem pa se redijo črvi in razjedajo deblo. Ali te nadloge še marsikatera gospodinja ni opazila brez naznanila iz sosedovega vrta. Da se sadež obvaruje pred pogubo, treba je odkrhati tiste prstane in črve uničiti. Naj bi torej gospodinje, ako še niso, zvedele za sovražnika na zelji, in če so ga našle, naj bi ga odpravile.

(Za Terstenjakovo slavnost) v Kraljevcih, katera se vrši začetkom septembra, določile so se nastopne pesmi za vsopred, ter se gč. pevke in gg. pevci, kateri se je mislijo udeležiti, prosijo, naj jih vadijo ter k slavnosti sekirice s seboj prinesejo. I. Mešani zbori: 1. Dr. G. Ipavice, »Pod lipo«; 2. Dr. G. Ipavice, »Slovenska dežela«; 3. K. Volarič, »Slovan na dan«. II. Moški zbori: 1. Dr. G. Ipavice, »Zvezda«; 2. Dav. Jenko, »Na moru«; 3. Kocijančič, »Venec narodnih pesmi.«

Društvene. (Dijaški kuhinji v Mariboru) so darovali č. g. S. Gabere, župnik na Framu, 5 gld.; g. Simon Wutt v Aflencu 60 kr.; č. g. Andr. Keček, kaplan pri Sv. Petru pri Radgoni, 2 gld. in g. Matej Bežan, notar v Senožečah, 1 gld. Bog plati!

(Katol.-polit. društvo v Konjicah) bo v nedeljo, dne 19. julija ob 3. uri popoldne slavilo svojo 25letnico po sledečem vsopredu: 1. Pozdrav prvomestnikov. 2. Slavnostni govor. 3. Poročilo tajnikovo. 4. Poročilo blagajnikovo. 5. Poduk, kako si znižati zemljarsko dačo. 6. Beseda kršč. delavcem. 7. Vsprejemanje novih udov. P. n. udje naj pripeljajo seboj prijatelje društva!

(Dijaški kuhinji v Ptuj) so darovali meseca junija in julija še č. gg. Bratuša Al. 2 gld.; Cilenšek, prof., 2 gld.; dr. Horvat, odvetnik, 2 gld.; Ožgan, c. k. notar, 2 gld.; dr. Ploj, odvetnik, 6 gld.; dr. Schiffrer, zdravnik, 4 gld.; Sedlaček, tajnik, 1 gld.; Šalamon, vikarij, 2 gld.; dr. Ladoslav Gregorčec, 10 gld.; gospa Kunstek 5 gld. Bog plati!

Iz drugih krajev. (Zlate besede.) Nadvojvoda Josip je nedavno na Ogerskem rekel o katoličanin: »Ne samo moj kralj, marveč tudi cela dežela vé, da je bilo katoličanstvo vedno opora domovine in prestola. Sedaj skušajo sicer nekateri krogi zakriti to dejstvo s plaščem pozabljenosti. Mi pa moramo to zabraniti. Upajmo, da bode Bog še vse na dobro obrnil«.

(V Marijino Celje) je oni dan slavni jezuit o. Abel pripeljal velikansko procesijo vrlih Dunajčanov. Tudi od drugod je tja prišlo več odličnih romarjev.

(Žid morilec.) V Gmundenju je 21letni žid Fingerhut zadrnil 73letnega žida Ostersetzerja. Morileca so na Dunaju prijeli, in bode bržčas obešen.

(Roko zlomila) si je dne 13. julija dekla Ana Stermec pri g. Karolu Novaku v Trebnjem, ki se je pri vodnjaku ponesrečila; zlomila si jo je tako, da si zavoljo visoke starosti ne bode več ž njo pomagala.

(Grajščina prodana.) Grajščino je prodala udova gospa Marija Gressel v Trebnjem na Kranjskem zavoljo visoke starosti. Celu imetje sta kupila gos J. Hrenn iz Ljubljane in J. Hočevar iz Velikih Lašč skupaj za 100 tisoč goldinarjev. Govori se, da bodeta celo zemljišče razkosala in na drobno prodala.

Loterijske številke.

Gradec 11. julija 1896:	78, 40, 53, 74, 72
Dunaj » » »	8, 18, 19, 17, 88

Gostilnica,

novo zidana in z opeko pokrita, hiš, broj 2. pri Sv. Andreju v Leskovcu pri Ptuj, katera na okrajni cesti in pri farni cerkvi stoji in ima četiri velike sobe, kamro, tri kleti, ledenico, mesnico, dva svinjaka, hodnik, vodnjak, velik vrt, katerega 40 cepljenih jabolk ograja, in travnik, na katerem se trikrat v letu kosi, se po nižji ceni prodaja. Imenovana gostilnica je 20 kilometrov od Ptuja in se v isti najboljše toči od celega okraja Ptuja, zato, ker sta v celi leskovski fari samo dve krčmi in vsaki dan do 400 Hrvatov mimo potuje.

Bližnjeje se pri gospodu Vekoslavu Boroviču, poštarju v Leskovcu, zve.

Mežnar in organist

hoče svojo službo menjati. Taisti je Ceciljansko izurjen, 30 let star, oženjen. Več pove upravnistvu tega lista.

Na prodaj

iz službenih vzrokov **lep vinograd** z novo hišo, krasne lege, $\frac{1}{4}$ ure od državne ceste, blizu Slov. Bistrice, 7 oralov zemlje, pridelek se dokaže. Cena 2600 gold. Več pove gostilničar Vreg v Slov. Bistrici. 3-3

Služba orglarja in mežnarja

v Gutštanju na Koroškem se odda s l. vintokom t. l. Dohodki: V denarju približno 250 gld. in prosto stanovanje. Prosilec mora dobro izurjen biti v petju in orglanju.

Cerkveno predstojništvo Gutštanj (Gutenstein.) 1-3

Apno 6-8

z najboljšega kamna in z drvami žgano; od zidarjev zelo hvaljeno, se dobi v Jelovcu 20 minut od Makol. Velja 100 klgr. 1 gold. Kedaj se ven daje, se lahko pismeno poizvé pri Juriju Černoga v Variši vesi p. Makole.

Svinjereja angleškega plemena.

Makshofen pri Deggendorfu, Bavarsko.

Ustanovljena 1854.

Lastnik: A. ENGELN.

Tudi v inozemstvu — v Hamburgu, na na Dunaju in v Budapešti — obdarovana s prvimi darili, prodaja najceneje 8-10

breje svinje, godnje mrjasce, kakor tudi **mlajše živali.**

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleznike in okrevalce, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 24

Učenec,

slovenskega in nemškega jezika zmožen, z dobrim odpustnim spričevalom, se takoj vsprejme v trgovino z mešanim blagom B. Zamolo na Framu. 2-3

V najem

se da, ali pa tudi prostovoljno prodaja, dobro obiskovana gostilna, primerna tudi za trgovino na Teznu pri Mariboru hišt. 2. Več se izve tamkaj pri lastniku. 1-3

Razne

uradne pečate

najceneje priskrbi

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Razglas.

Na štaj. deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru se podeli z začetkom šolskega leta 1896/97 t. j. 15. septembra t. l. več deželnih štipendijev in brzkone tudi prostih mest od okrajnih zastopov in štaj. hranilnice.

Prošnjiki, ki morajo biti vsaj 16 let stari, telesno krepki in zdravi in imeti odpustnico ljudske šole, naj svoje na štajarski deželni odbor naslovljene prošnje s krstnim listom, domovnico, spričevali o zdravju, cepljenju kóz, nrvnosti in šolskim spričevalom, katerim se morapridejati uradni izkaz o premoženju, ravnateljstvu deželne sadje- in vinorejske šole, kjer se tudi lahko natančneje poizve, osebno izročé vsaj do 9. avgusta 1896.

Gradec, 27. junija 1896.

Od štaj. deželnega odbora.

Služba občinskega tajnika

je pri občini Marija-Gradec izpraznjena. Plača na mesec je 25 gold., prosto stanovanje in vrt za uporabo.

Potrebno je popolno znanje slovenskega in nemškega uradovanja.

Prošnje naj se vložijo do dne 1. avgusta t. l. pri županstvu Marija-Gradec, pošta Laško.

Župan: Kranjc.

V Maribor prestavljeni
c. kr. notar

Dr. Franc Firbas

vljudno javlja, da uraduje od 1. julija t. l. naprej v Viktringhofgasse št. 15 — poprej dr. M. Reiser-jeva pisarna — od 1. avgusta naprej pa v Viktringhofgasse šte. 9.
(Priol-ova hiša.)

Janez Erhart,

c. in kr. dvorni puškar
v Mariboru n. Dr.

priporoča svojo obilno zalogo orožja, kakor puške za svinčena zrna in krogle najnovejših sestav, Flobert, revolverje in pištole. Vse lovske potreščine in patrone.

Poprave se izvršujejo solidno, hitro in najceneje.

KONJAK,

prežgan iz vina lastnega pridelka, priznan kot najboljši, čudovito učinjajoče in bolečine olajšujoče sredstvo proti protinu, po udih in skrnini. Steklenica velja 1 gld. 20 kr.

Stari konjak, izvrstno zdravilo za želodčne bolezni in proti onemoglosti; steklenica 1 gld. 50 kr.

Razpošilja se po pošti. Kdor vzame štiri steklenice, pošljejo se mu franco.

Benedikt Hertl, vlastelin grajščine Golič pri Konjicah (Gonobiz) na Stajerskem.

Zaloga: Gradec: J. Eichler, lekarnar; Alb. Müller, drogist.

Maribor: Al. Quandest, Gospoška ulica. 9

ZAHVALA.

Podpisani izrekam v svojem ter v imenu svojih otrok najspodobnejšo zahvalo vsem, ki so nas med dolgotrajno, mučno boleznijo in o smrti moje iskreno ljubljene soproge

Ane Mlakar

toložili ter nam v teh britkih urah izražali svoje sočutje. Posebno se zahvaljujem čč. gg. duhovnikom iz Cirkovec in Črne gore, domačima čč. gg. duhovnikoma, gg. učiteljem s šolsko mladino, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so vkljub najnujnemu delu na polju prišli od blizu in daleč spremit jo k večnemu počitku.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju, dne 12. julija 1896.

Matevž Mlakar,

posestnik in občinski predstojnik.

ZAHVALA.

Izrekam tem potom vsem, kateri so mojega nepozabnega soproga k zadnjemu počitku spremili, darovateljem prekrasnih vencev, kakor tudi vsem, kateri so mi svoje sožalje izrazili, svojo najsrčnejšo zahvalo.

Še posebej se zahvaljujem gg. c. kr. uradnikom in slavni požarni brambi v Kranjski Gori za rječnemu izkazano čast.

Prav posebno zahvalo izrekam g. Hribarju, c. kr. poštarju v Kranjski Gori, kateri je mojega moža tudi mrtvega pod svojo streho obdržati blagovolil, g. Slabniku in gospej pl. Föderansperg, katera sta mi pri tej žalostnej priliki tako ljubeznivo s svetom in dejanjem pomagala in tako pripomogla, da je bil tujec tako lepo pokopan.

Divča, dne 11. julija 1896.

Roza Špindler.

Zahvala.

Po noči 14. junija t. l. zgorela mi je skladnica za blago, zito itd. Zavarovan sem bil pri banki »Slaviji«. Takoj po nesreči prečenil je namestnik ravnatelja banke »Slavije«, gospod Ivan Pribil v Ljubljani vso škodo, slavna banka pa mi je kulantno do vinarja izplačala zavarovalnino, ter posebej še gasilnima društvoma v Mozirju in Rečici po 30 kron naklonila.

Hvaležna dolžnost mi je banko »Slavijo« priporočati nujno, ker iz lastne skušnje vem, da je vsega spoštovanja vredna; zahvaliti pa tudi gospoda namestnika Ivana Pribil-a za pravično preceitev.

Bodi nam geslo vedno: »Svoji k svojim!«

M. Nazaret, dne 15. julija 1896.

Anton Turnšek.

Vezi za cepljenje trt iz patentovanega gumija

po načinu profesorja Göthe, kakor tudi dr. Kröczer-ja prodaja jedino pristna

c. in kr. dvorna tovarna za gumi in celluloid

J. N. Schmeidler.

Glavna zaloga: **Dunaj.** Podružnica: VII₂ Stiftgasse 19. I., Graben 10.

Naslov za telegrame: „Gummischmeidler“.

6